

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din.

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Agilnost italijanske diplomacije

Med evropskimi diplomacijami je italijanska nedvomno najbolj agilna in aktivna. Seveda jo vodi pri vsem njenem udejstvovanju pred vsem znano italijansko geslo: Italia farà da sé. Ni skoro važnejšega političnega in gospodarskega vprašanja v Evropi, v katero ne bi tudi italijanska diplomacija posegla z vso iniciativnostjo, imajoč pri tem vedno pred očmi le koristi Italije. Če že ne more doseči pozitivnega uspeha, se pa zadovolji tudi s tem, da napravi zmešnjavo in vzbudi pohlepe posameznih narodov po vrnitvi izgubljene preteklosti.

Glavno njeno stremiljenje zadnjih let je seveda razbitje Male antante in s tem oslabiljenje francoskega vpliva na Balkanu, pri čemer pa nima ravno srečne roke, čeprav je sklenila prijateljske pogodbe z Avstrijo, Madžarsko, Bolgarsko in Grško. Mala antanta je slejkoprej trdna čuvarica stanja, ustvarjenega s mirovnimi pogodbami in pridobljenega s hetavombami žrtev srbskega naroda. Najnovejši sporazum med Jugoslavijo in Rumunijo glede skupne agrarne politike pa vrh tega dokazuje, da se Rumunija — latinska sestra Italije — nikakor ne misli ločiti od svojih dosedanjih zaveznic, temveč poglobiti z njimi tudi gospodarske stike. Kar se je odigralo v Sinaji, predstavlja nedvomno prvi močan protitudarec Male antante proti italijansko-madžarski politiki v Srednji Evropi in na Balkanu. V Sinaji je bil vsekakor izvršen poizkus, da se Evropa izvleče iz usodnega kroga italijansko-madžarske vojne politike in da se organizira na temelju nemško-francoskega sodelovanja in sicer tako v političnem kakor tudi v gospodarskem pogledu. Seveda pa na drugi strani ta akcija nikakor nima namena, da bi se ustvarjal antagonizem med posameznimi državami, kajti tako Jugoslavija kakor tudi Rumunija želita iskreno zblizanje vseh narodov na političnem in gospodarskem polju.

Stremiljenje Italije po gospodarskem zavojevanju Balkana, ki se kod rdeča nit vleče v vsej njeni dosednji mednarodni politiki, torej ni rodilo onega uspeha, ki ga je Italija pričakovala, izvzemši Albanijo, ki je postala že pravcata kolonija Italije.

Italijanska vlada se tega očividno tudi dobro zaveda in je zato ravno v času znamenitih sinajskih konferenc presenetila svet s trgovsko-politično pogodbo med Italijo in sovjetsko Rusijo. Upostavila je torej gospodarske vezi tik za hrbtom bloka Male antante. Podrobnosti te pogodbe sicer še niso znane, izven vsakega dvoma pa je, da je ta pogodba velikega mednarodnega političnega pomena, kar je takoj pokazal tudi odmev po vseh svetovnih listih, čeprav mnogi izražajo obenem tudi dvome, da bi sov-

Politika integralnega jugoslovenstva

VAŽNA SEJA MINISTROV NA BLEDU POD PREDSEDSTVOM GENERALA ŽIVKOVIČA. — NOBENIH IZPREMEMB, DOKLER NE IZGINEJO VSI SLEDVI NESREČNEGA STAREGA STANJA.

BLED, 22. avgusta. Konferenca ministrov na Bledu, ki se je vršila včeraj popoldne pod predsedstvom predsednika vlade, generala Živkoviča v njegovih apartmanih, je trajala nad dve uri. Po konferenci je odšel general Živkovič takoj zopet v avdienco na dvor, kjer je poročal kralju o sklepih.

Po splošnem zatrjevanju poučenih krogov je bila ta konferenca velike važnosti. Na njej je bil namreč obnovljen sklep, da se v vseh podrobnostih izvede politika integralnega jugoslovenstva, ki je dobila svojo osnovo v znanem kraljevem manifestu in konkretno obliko v juljski deklaraciji vlade. Ker se je ta politika izkazala tekom poldruga leta kot edina mogoča za ustvaritev edinstvenega jugoslovenskega nacionalnega čustvovanja in je bila od vsega naroda

sprejeta z navdušenjem, ne more biti govora o kakršnikoli izpremembi toliko časa, dokler se popolnoma ne zabrišejo vsi sledovi ter za vedno onemogoči povratak starega nesrečnega stanja.

To je bila osnova včerajšnjega ministrskega posvetovanja na Bledu. Razen tega se je na tej konferenci razpravljalo tudi o raznih aktualnih vprašanjih, ki so na dnevnem redu. Konferenca ministrov se bo danes nadaljevala.

Davi sta prispela na Bled trgovski minister Juraj Demetrovič in finančni minister dr. Švrljuga. Vršila se bo seja ministrskega sveta, na kateri bodo sprejeti končni sklepi, nanašajoči se na zasedanje Društva narodov, na agrarno konferenco v Varšavi in izvršitev sporazuma v Sinaji.

Heimwehr za novo politično stranko

DUNAJ, 22. avgusta. Z naraščajočo nervoznostjo se vse stranke pripravljajo na prihodnje volitve. Toda, dočim se stranke trudijo, da obdrže enotno fronto, pa je opažati v vrstah Heimwehra vedno večjo razcepljenost. Pojavili sta se dve ostro ločeni struji, od katerih se ena zavzema za to, da nastopi Heimwehr pri prihodnjih volitvah popolnoma samostojno kot nova politična stranka, druga zmernejša pa je še za nadaljno podpiranje krščanskih socialcev. Razkol v heimwehrovskih vrstah je že tako daleč dozor, da je že sestavljena posebna kandidatska lista. Krščanski socialci se sicer trudijo, da bi to preprečili ter ponujajo Heimwehru različne koncesije: gotovo število mandatorov, vpliv na vodstvo državne politike itd., kar pa Heimwehr odklanja, naglašujoč, da noče več sodelovati z nobeno obstoječih meščanskih strank.

Nemško-francoski sporazum glavni problem miru

PARIZ, 22. avgusta. Predsednik radikalne stranke, poslanec Daladier, je objavil v dnevniku »Republique« članek, v katerem piše: »Sem odločen pristaš nemško-francoskega sporazuma, ki je po mo-

jem mnenju zaključni problem miru in evropskega reda. Ako se izkaže naša generacija nezmožna, da izvrši to veliko nalogo, potem se nova svetovna vojna ne da preprečiti. Zato obžalujem, da že nekaj časa nezmerna politika ovira in zavlačuje ta neobhodno potrebni sporazum.

Konec stavke v severni Franciji

PARIZ, 22. avgusta. Radi osebnega posredovanja ministra javnih del, ki je včeraj prispel v Lille, je stavka v severnem francoskem industrijskem revirju končana. Delavske organizacije, razen komunistične, so sklenile, da se obnovi delo. Tekstilna industrija je že včeraj pričela s polnim obratom, v kovinski industriji pa je bilo delo obnovljeno danes.

Zasedanje Društva narodov

ŽENEVA, 22. avgusta. Prvotno za 5. septembra sklicana seja Sveta Društva narodov je preložena na 8. septembra. Tokratno zasedanje Društva narodov bo vsekakor zelo važno, ker se ga bodo udeležili vsi vodilni državniki vseh evropskih držav. Francosko delegacijo bo vodil Tardieu, angleško Macdonald.

Položaj v Indiji

LONDON, 22. avgusta. »Chicago Tribune« opisuje položaj na indskem upornem ozemlju in pravi, da znaša število zaprtih nacionalistov nad 30.000. Nacionalistični listi objavljajo pogoje nacionalistov za sporazum z Anglijo. Indski nacionalistični komite je pripravljen ukiniti bojkot angleškega blaga, če preide 45% angleškega kapitala v indskih tekstilnih podjetjih v indske roke in če bosta dve tretjini upravnega osebja obstojali iz domačinov. Dalje zahteva komite, da se morajo v bodoče sprejemati samo indski delavci in uporabljati samo indske sirovine.

Ogromna poneverba

WIESBADEN, 22. avgusta. Tu je bila odkrita velika poneverba, ki jo je izvršil bivši generalni ravnatelj kemičnih tvornic, dr. Neuberger. S pomočjo svojega brata je v 8 letih poneveril okrog 100 milijonov dinarjev, denar pa večino ma zaigral. Za njim je izdana tirailica.

Atentat v Valenciji

MADRID, 22. avgusta. V Valenciji je bil včeraj popoldne izvršen atentat na predsednika patrijotične unije, Del Gada. Napadalec je oddal nanj 5 streliv in ga težko ranil. Del Gadovo stanje je zelo kritično. Morilec je po zločinu pobegnil. Splošno se misli, da gre za političen atentat, ker je patrijotično unijo svoječasno ustanovil kot svojo politično stranko pokojni španski diktator, general Primo de Rivera.

Upor kaznjencev v Moabitu

BERLIN, 22. avgusta. V kaznilnici v Moabitu je prišlo do težkih izgrediv. Več kaznjencev je zahtevalo od kaznilniškega zdravnika uspalavno sredstvo, katero so tudi dobili. Kaznenci, med katerimi je tudi vrsta težkih zločincev, pa se niso s tem zadovoljili, temveč so viharno zahtevali še enkrat enako dozo, kar pa je bilo odklonjeno. Nato so se kaznenci uprli. Razbili so vso opremo, kričali in divjali ter se končno oborožili z železnimi drogovi, ki so jih potrgali od postelj in napadli z njimi jetniške paznike. Nastopiti je moralo vojaštvo, ki je z energično intervencijo napravilo zopet red.

JUGOSLOVANSKI ČEBELARSKI KONGRES.

OSIJEK, 22. avgusta. Jutri bo tu otvorjen kongres čebelarjev iz vseh pokrajin naše države. S kongresom je združena tudi razstava medu.

SMRT ZNAMENITEGA ANGLEŠKEGA ASTRONOMA.

LONDON, 22. avgusta. Profesorja astronomije na univerzi v Oxfordu, dr. Turnerja, je v Stockholmu med kongresom zadela kap in je takoj umrl. Dr. Turner je bil svetovna kapaciteta na polju astronomije. Njegova najznamenitejša dela so: Moderna astronomija, Astronomika odkritja, Potovanje v vesolje, Veliki zvezdni atlant.

20 milijonov zaigral.

Po poročilu iz Pariza je Američanec John Factor v igralnici v Deauvillu tekom ene same noči zaigral 20 milijonov dinarjev.

jetske vlastodržce vodili pri tem čisti nameni.

Vsekakor pa je trgovinska pogodba sovjetske diktature s fašistično diktaturo, ki je v svoji državi glavni nasprotnik komunizma, kakor pravilno naglašajo vsi listi, stvar mednarodne politike, ki nudi prilike za mnoga razmišljanja in kombinacije. Italijansko-sovjetski odnosi zadnja tri leta niso bili ravno najboljši in od trgovinske pogodbe, ki jo je sklenila Italija leta 1923. s sovjetsko Rusijo, ni imela prav nobenih koristi. Italijanski uvoz v Rusijo je bil naimreč naravnost malenkosten napram sovjetskiemu v Italijo, ki je vrh tega naraščal od leta do leta. Zato pa si Italija obeta tem večje koristi od pravkar skle-

njene nove trgovinske pogodbe z Rusijo. Na drugi strani pa je gotovo, da je imela sovjetska vlada pri sklepanju nove trgovinske pogodbe z Italijo pred očmi predvsem politične, ne pa gospodarske razloge. Sovjeti bodo uvažali iz Italije zlasti vojaške potreščine; topove, letala, avtomobile itd. Italija pa lahko uvažuje iz sovjetske Rusije sirovine za svojo industrijo. Pogodba more torej prinesiti znatne gospodarske koristi obema pogodbenikom, posebno politično barvo pa daje tej pogodbi vojaško oboroževanje. Domneva se zato, da je ta pogodba predvsem naperjena proti Ženevi in proti novi organizaciji Evrope.

Vrbnik na Krku

Crikvenica, sredi avgusta.

Pravijo, da tudi na Rabu, v Splitu in še globlje v južni Dalmaciji deževno vreme številnim letoviščarjem letos vsaj do sedaj ni nič prizaneslo in tudi morje, nemirno in razdraženo nad nestanovitnostjo podnebja, ne kaže baš preveč naklonjenosti napram navdušenim kopalcem. Učka gora, na oni strani »Črnega kotička«, Crikvenici nasproti, se kaj rada in pogosto ogrinja s črnimi in grozečimi oblaki in od časa do časa se od tu vidi razločno, kako sipljejo in spuščajo ti vodni rezervarji iz zračnih višin prave hudournike na Opatijo, Moščenice in Lovrano. Tu je vseeno nekoliko boljše; če že ne cele dneve, pa vsaj cele poldneve; in toliko časa zadostuje, da, opazujoč odhajanje in prihajanje ribiških čolnov, okusnih parnikov in ponosni polet številnih galebov, za spremembo napraviš izlet v bližnji Vrbnik na otok Krk.

Vrbnik na Krku je ena izmed številnih trdnjav, ki jih je narava sama zgradila tako trdno, močno, nedostopno in nepremagljivo, ob enem vsakemu sovražniku kljubovalno in ga celo izzivajoče, da bi takšnega dela človeška roka sama nikdar izvršiti ne mogla. Človeku je bilo samo treba, da si na teh visokih iz morja štrlečih stenah, čerih in pečinah iz kamena, ki ga je tudi narava sama njemu dala na razpolago, zgradi svoj dom, štiri stene in kamenito streho, ki ga naj varuje pred enim samim sovražnikom, pred silovitostjo strašne kraške burje v zimskem času. Sicer pa stara, prastara človeška naselbina kakor Senj na kopnem na koncu Mavrovlškega morskoga rokava, v svojih prvih postankih sega nazaj v čas rimskega kralja Tarkvinija Ošabnega. Oba kraja, Senj na kopnem še bolj nego Vrbnik na otoku, sta bila skozi sto in stoletja najmočnejša obrambna nasipa proti navalom Avarov, Turkov, Uskokov in Benežanov.

V dobri uri pripelje brzi motorni čoln iz Crikvenice za ne pretirano voznino popotnike tik pod to sivo trdnjavo. Ob prvem pogledu na njo vsakdo občrmi nad tem smelim sokolskim gnezdom. V svoji celoti sicer spominja na grad in trdnjavo; a to ni enotno zgrajena stavba; to je skupina mnogih sivih, starih hiš, večjih in manjših, ki visijo na strmih skalah in pečinah, kakor da bi bile na nje nalepljene; vse z majhnimi okenci ali prav za prav z odprtini za okna, kajti steklenih oken tu le prav malo vidiš. Čoln zaokrene na svoji vožnji v pristanišču; bujna južna vegetacija in dolga vrsta majhnih, s kamni ograjenih vrtov in težki, dozorevajoči grozdi vodijo tujca po strmo speljani poti od zadaj na 80 m nad morjem ležeči kraj. Ko stojš sredi njega, se ti zdi, da si za nekoliko stoletij v razvoju človeških naselbin namahlo postavljen nazaj, kajti tu je vse še tako ostalo kot je bilo pred stoletji; ozke, tesne

ulice; starodavne, sive in zelenkaste hiše ali njih razvaline; napol podrti oboki, obokana stopnišča in dvorišča; vse sestavljeno iz apnenih plošč in kvadratov, ki leže drug nad drugim. Skozi odprte za okna in vrata gledaš v majčkene, kakor votline in jame temne kuhinje, ki, od svetlega ognja na odprtem ognjišču razsvetljene, takoj razodenejo skromnost, revščino in ubožstvo prebivalcev. Ulice so povečini tako tesne, da se ponekod komaj dva človeka lahko pomikata drug poleg drugega skozi nje; povsod sam kamen, nem, molčeč, siv in preperel, na desni, na levi, pod nogami; samo zgoraj nad glavo in med stenami gleda to mračno tesno ulico ozek trak sinjega, južnega neba. V teh ulicah in hišah vidiš skoro same starčke in stare ženske s sivimi in belimi lasi; v kontrastu z belo barvo črno oblečene, resne in molčeče. Tu pa tam opaziš na primitivni tablici še primitivnejši napis, ki naznanja, da pod pol podrtim bokom ali v temni hišici v razsulu ta ali oni obrtnik izvršuje svojo obrt; izstradani oslički potrpežljivo čakajo cele ure, da jih gospodar zajaha in zaposli; mršave mačke, ki jim glad gleda iz oči, skačejo bojazljivo preko ulice. Na zidčajo bojazljivo preko temne ulice. Na zidnih hramih naletiš na kak napis v cirilici ali glagolici, preperel, zabrisan in nečitljiv; razpadlo zidovje in kamenje objema in drži bršljini s svojimi žilavimi, krepkimi rokami. Kamor se obrneš, povsod novi motivi za slikarje. Pri tem vse mirno in tiho; samo koraki redkih obiskovalcev odmevajo po ozkih ulicah. Krasna in dobro ohranjena je župna cerkev; zanimive so zlasti rezbarije iz lesa na stranskem oltarju, ki s svojimi podobami spominjajo na nepozabne čase krških Frankopanov. Cela vas ima samo eno gostilno, a ta je čista in čedna; v njej dobiš pristno vino in surovo gnjat, kakršno moreš dobiti samo na otoku Krku. S terase izpred nje je krasen pogled na morje in na orjaški Velebit v ozadju.

Posebnost celega kraja je knjižnica, ki jo je ustanovil škof dr. Ivan Vitezić. Šteje 8.000 zvezkov od 5.000 različnih avtorjev, med njimi tudi dragocene, redke izdaje in rokopise; tako z roko pisane biblije v cirilici in latinici s krasnimi inicijali. Ena je posebno znamenita, ker je pisana v glagolici in zelo redek eksemplar. Ko slugo, ki vse to z veliko ljubeznivostjo razkazuje, opozoriš, da bi take dragocene knjige spadale v večji muzej, se nasmehne in pripomni, da ne prihaja mnogo ljudi, ki bi se za take stvari zanimali. In to je škoda in obžalovanja vredno, kajti Vrbnik na Krku je sam po sebi, posebno pa radi svoje biblioteke in lepe narodne noše njegovih prebivalcev vredno, da ga obišče in si ga ogleda vsakdo, kdor se pride gret in kopat v Crikvenico.

bo v kratkem namestila.

Zvedeli pa smo, da si misli »Večernik« poiskati drugo pot v Slov. Bistrico, in sicer z večernim avtobusom, tako da bi ga dobili naročniki in drugi že okoli pol šestih zvečer, kar bi bilo zelo ugodno, ker sedaj prihaja komaj zvečer z vlakom in ga večina naročnikov dobi komaj drugi dan. Na ta način bo gotovo narastlo število naročnikov in želji občinstva bo ugodeno.

Za letošnjo državno razstavo lovskih psov,

ki se vrši enodnevno dne 31. avgusta, so bile razposlane prijavnice v celoti. Če kdaj istih še ni prejel ali v prejemal ljubljanskega velesejma »Razstava psov«, da se mu še pravočasno dopošljejo, ker je zadnji prijavi rok vključno do 23. t. m. —

17.449 izletnikov

je bilo od 1. januarja do 30. junija v naši gornji Adriji; med njimi okrog 8000 domačinov. V splošnem je poset tujcev napram istemu času v lanskem letu nekoliko padel, zato pa se opaža, da zlasti pri severnih narodih in Francozih vedno bolj narašča zanimanje za našo Adrijo.

Mariborski in dnevni drobiž

Ravnatelj Anton Puklavc

Ob zaključku lista smo prejeli žalostno vest, da je danes ob 11.45 dopoldne, na svojem stanovanju na Magdalenski cesti št. 16, po kratki in težki bolezni zatisnil za vedno svoje oči širok Slovenije dobro znani bivši vinarški nadzornik pri mariborskem velikem županstvu, ravnatelj Anton Puklavc. V sredo ga je zadela možganska kap, kateri se je včeraj pridružila še težka pljučnica. Bolnik je bil včeraj in danes ves čas v nezavesti. Z njim lega v grob eden najodličnejših naših vinogradnih strokovnjakov, ki si je pridobil neveljavih zaslug za moderno vinogradništvo v naših krajih in bo njegova smrt bolešno odjeknila zlasti po vseh Slovenskih goricah in Preklji. O pokojnikovem javnem udeleževanju in delovanju še izpregovorimo.

Naše potrpežljivost je konec.

Nemškutarji na naši severni meji postajajo čim dalje bolj predrzni. Med njimi se odlikujejo po zagrizenosti in nadutosti zlasti nemškutarji v Kamnici in Rošpohu, ki se ne morejo otresti staroavstrijske nemškonacionalne miselnosti. Oholi so in ošabni, v zadnjem času pa tudi napadajo in izzivajo mirne Slovence. Nedavno so imeli v Kamnici sestanek interesentje za napeljavno električne razsvetljave. Kot taki so se tega sestanka udeležili domalega vsi kamniški posestniki, ki so po večini nemškega mišljenja. Na njihov pritisk se je razprava na sestanku vršila v nemškem jeziku. Nekaj dni nato je imel v Kamnici sestanek cestni odbor. Tudi na tem sestanku je na žalost navzlic priučujočnosti odličnih narodnjakov prevladovala nemščina in ko so nekateri posebno vročerkvni kamniški nemčurčki opazili, da s svojim predrznim nastopom na sestanku vspevajo, so postali tako glasni, da so se njihovi izzivajoči govori slisali daleč naokrog. V zadnjih dneh je pokazal svojo pravo barvo tudi kamniški opekarnar Čerčiček. Hvalevredno je, da je obratna poslopja nekoliko popravil, ker so bila teh popravil res že nujno potrebna. Popolnoma po nepotrebnem pa je na glavno stavbo dal napraviti napis: »Tschernitschekovi dediči v Kamnici«. Ako je imel zaradi nepotrebnih črk večje izdatke, nas to nič ne briga. Povemo mu pa enkrat za vselej v brk, da je ta popačeni in spakedrani napis v 12. letu naše nacionalne samostojnosti brezobzirno nesramno in predrzno izzivanje naše narodne in državne samozvesti. V interesu javnega reda in miru pozivamo lastnika opekarnice, da ta izzivajoči napis odstrani, ker v naši državi pravopis s črkami »tsch«, »sch«, »gg« itd. ni pripoznan, in ker pri nas vsako besedo pišemo tako, kakor jo izgovarjamo brez vsakega nepotrebnega pompa in balasta. Ako se pa podjetnik sam ne bo spametoval, temveč naprej izzival, potem more pač pripisati edino svoje nemškonacionalni zagrizenosti in narodni nestrpnosti, ako se bo nekega dne zgodilo, da bo tuja roka segla po njegovem izzivajočem stenskem napisu.

Koncert v mestnem parku

bo v nedeljo od pol 11. do 12. ure pri lepem vremenu priredila godba »Drave«.

Ne po 2, ampak ob pol 2. popoldne odhaja vlak v nedeljo popoldne na Pesnico, ki popelje izletnike s Sokolom in Narodno Odbrano proti Jarenini, zvečer pa ¼ na 9. nazaj v Maribor. V Jarenini se že pripravljajo v okrilju senčnih vej šotori za gibance, pecivo, malinovec, kavarino itd. Pa društvena godba nas bo spremljala od Pesnice v Jarenino, da bo veselje, kakor malokdaj. Pesnica - Jarenina ¼ ure, Maribor - Jarenina 2 uri. Le redkokdaj se nudi prilika k tako svežilnemu vedrilu, kakor sedaj. Pa boste videli v Jarenini stolp, ki ima 4 mlade, zato je najstarejši v Jugoslaviji. Če ni res, povrnem vse potne stroške — vrh njega. Pa »Vidovdanske lipo«, pa »Cirilovo kapelo« imamo, kjer sta po ustnem izročilu sv. Ciril in Metod ob potovanju v Rim mašo brala. In ravno tam ob kapeli bo prireditveni prostor. In to je tudi kaj, zato v nedeljo na izletni raj! —

Maksimalna tarifa za avtoizvoške v Mariboru.

Na predlog mestne občine mariborske ter po zaslišanju Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani in zadrage prevoznikiških obrtov v Mariboru je določila banska uprava v Ljubljani do nadaljnjega sledečo maksimalno tarifo za avtoizvoške, ki imajo svoja stojišča v mestni občini mariborski: 1. Osnovna taksa 10 Din; 2. kilometrina podnevi in ponoči a) v Mariboru 7.50 Din, b) izven kraja 5 Din; 3. čakalnina za vsaki 2 minuti 2; 4. če so v vozu več kot 4 osebe brez šoferja se sme računati za km največ 7 Din; 5. za povratek praznega voza pri vožnjah nad 3 km, počenši s 4 km za km 3.50 Din; 6. za prtljago, ki zavzema sedeže in za pse za cele vožnje 5 Din. — Vsak avtomobil mora imeti taksameter, ki avtomatično registrira prevoznino in čakalnino z ostalimi doplačili vred. Taksameter mora biti pritrjen na vidnem mestu in sicer tako, da ga gost sede lahko opazuje in mora biti v mraku in temi razsvetljen. Brez taksametra ali s pokvarjenim ne sme avtoizvošek voziti. Mitnino in mostnino plača gost. Voznino mora plačati gost takoj po končani vožnji. Za vožnje h krstu, birmi in poroki se plača po dogovoru.

Dobro znamenje.

Od 15. do 21. avgusta ni bil prijavljen mariborskemu mestnemu fizikatu noben slučaj bolelosti na nalezljivih boleznih.

Pasja nadloga v Mariboru.

V našem mestu je razširjena navada, da se vodijo psi na izprehod v gostilne in kavarne. Vprašanje je, ako so psički s tem izprehodom zadovoljni, gotovo pa je, da niso zadovoljni ostali gostilniški in kavarniški gostje, da se psi sprehajajo po gostilniških prostorih, love muhe, mečejo slino in razstresajo bolhe. Lastniki psov povzročajo s tem škodo gostilničarjem in kavararjem, ker odganjajo goste, ki prihajajo, da čitajo časopise, pa, da gledajo ekserciranje cukov. Mariborski magistrat je že davno izdal odlok, po kateri je strogo prepovedano voditi pse v gostilne in kavarne. Kako pa se upoštevajo take naredbe, se vidi pač najbolj iz tega, da je še vedno dosti psov po gostilnah in kavarnah. —

Dekleta so se vrnila.

K naši novice z dne 19. t. m. pod naslovom »V Slov. Bistrici izginili dve dekletki«, nam naknadno poročajo, da ste se obe pogrešani dekleti že vrnili domov. Kramarjeva je bila pri neki prijateljici na obisku, dočim je šlo drugo dekletce na sprehod v bližnjo okolico mesta. Bilo je pač mnogo razburjenja po nepotrebnem.

Dragocene ugotovitve policije.

Svojčas smo poročali o »kolesarskem vampirju« Josipu Harryju, katerega je policija slučajno izsledila in ga vtaknila v svoje zapore, kjer je poskušal izvršiti samomor, kar pa so mu pravočasno preprečili. — Medtem, ko so ga oddali v zapore okrožnega sodišča, pa je vršila mariborska policija intenzivno preiskavo. Potom stroge evidence vseh »sunjenih« koles, je policija v Vitanju zaplenila tri kolesa, ki so bila ukradena v Mariboru in sicer 29. IV. kapetanu prostov. gas. društva Ivanu Vollerju, 10. VII. Vilku Apihu, predstavniku tvrdke »Avala« na Tržaški cesti št. 98 in 25. VI. trgovcu Franju Pirkmajerju iz Tomšičevega dvoroda št. 32. — Vsa tri kolesa so v shrambi tukajšnje mestne policije.

Tombola Aero-kluba Maribor.

Na Mariborskem otoku se bo vršila od jutri naprej vsak dan popoldne, zvečer pa v kavarni Astoria in kavarni Jadran tombola v prid civilne avijatike. Karte se bodo prodajale na Mariborskem otoku po 2 Din. Za 2 Din torej, glavni dobitok. To je vendar senzacija, da še nikoli take. In takoj denar, to je poglavitno. Senzacija je namreč prav navadna tombola. Kupiš za 2 dinarja tablico od srčkane gospodične in tablico kupi tudi tvoj sosed ali pa dve in tudi kar za ves stotak; pa je takoj tudi sto in dvesto darjev v blaginji. Ampak na Mariborskem otoku bo dosti kupcev in vsota bo zlezla visoko gori na hi niče. Glavni dobitok pripade v iznosu 62% prodanih kart igralcu, ki ima najprej 5 števk v eni vrstici. Dobitek izplača blaginjak brez cemonij in zamude takoj na roko.

Drobiž iz Pohorskih Aten

Kaj naj pišem, da se ne bo reklo, da sem malenkosten in ne vem, kaj še? Dež imamo skoraj vsak dan, tako da je naš potok precej narastel, kljub temu pa še dozoreva grozdje po naših južnih obrankih Pohorja. Naše kopališče je radi slabega vremena slabo obiskovano, čerav no izrabljamo vsak trenutek lepega vremena in se kopamo. Tenis prostor je tudi neprenehoma zaseden; pravijo, da nekateri navdušeni igralci celo ponoči zbijajo žogo. Mogoče je vse pri nas v Slov. Bistrici. Pivo je še vedno po osem dinarjev in mi se kar čudimo tej vstrajnosti naših gostilničarjev.

Že zadnjič smo pisali o »Cafee Drau«, danes zopet. Ni še dolgo, ko je neki junak potegnil nož in to med tednom zvečer, ter mislil koloniti. Vročerkvneža so postavili na hladno, ta pa je v svoji svetli jezi pobil vse šipe na vratih in razsajal tako dolgo, dokler ga ni vzelo v varstvo oko postave in ga poslalo na oddih k našemu »Grafu«. Nam gledalcem je bilo žal, da so predstava tako hitro prekinili in radovedni gledalci, eventuelni pomagači so bili razočarani.

Zvedeli smo tudi, da je podružnica SPD že dobila orientacijske table in jih

Sport

SK Železničar v Ljubljani

srednjeveške

Na daljnem vzhodu Turčije je mesto, čegar prebivalci so skoro sami slepci. Mesto šteje 7.000 prebivalcev, med njimi 6.800 takih, ki so popolnoma ali deloma slepi. Sultani stare Turčije niso prav nič storili za te usmiljenja vredne ljudi. V Adilamanu, tem mestu slepcev, niso ustanovili niti očesne klinike, da bi se s primernimi odredbami pobijala slepota. Napol sestradani morajo ti nesrečnejši delati na poljih, da spravijo svojo skromno žetev pod streho. Vzrok slepote je granulozno vnetje očesne mrežnice, ki se podeduje od generacije do generacije.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

Pritrdil je nož v mikrotom (— končno vsa ta pri-
spodoba strašno šepa, kajti o kakem strnjenju v eno ne
more biti niti govora! —), in porinil je v stroj preparat,
ki ga je včeraj skrbno zalil v celuloidin (— razun mlač-
nega glinjenja Jiřine in tega, da je Jindra stisnil njeno
roko, se ni med njima zgodilo ničesar, kar bi le od da-
leč naznačevalo —).

Šlo je za jako redek primer obolenja očesne vezne
mrenice, ki jo je bilo treba odložiti v špirit, ko so po-
klicali Jindro k vojakom; bila je prav tenka kožica, sa-
ma po sebi prenežna.

Takemu histologu, ki se rodi enkrat za sto let, ka-
kor mladi Pavák, se ne pripeti pri prirejanju še tako
redkih preparatov nobena neprivik (— eolska harla,
ki vedno opolno zveni v njenem grlu, je bila včeraj
polna zvokov, ki prihajajo naravnost iz srca, čeprav je
bil govor le o moderni filozofiji ali pragmatizmu, o tva-
rini, ki je Jindri precej tuja —).

Jindra je pokladal na stekleni pravokotnik vlasne
tenke odrezke očesne mreže drugega poleg drugega
(— včeraj se je res od časa do časa zdelo, da bi se ne
delo niti z najslajšimi besedami ponoviti, kaj so pripo-
vedale Jiřine oči Jindri — seveda se je govorilo o ne-
čem drugem —!) in pripravljaj se je, da bi obdelal pre-
parat z iglami pod Greenoughom — niti tega ni manj-
kalo v njegovi delavnici, ki si jo je krasno uredil, ko sta
se razšla v dvornim svetniku.

(Kakšen razloček med platinasto sivimi očmi kom-
tese Jelene in nebeško modrimi te le filozofke!)

Za sobinimi vrati je bilo slišati odkašljavanje očeta;
v času medsebojne napetosti se je vselej tako oglašal
in slednjič potkal.

»Dobro jutro, kako si spal, Jindriček?« je rekel Jin-
dra starejši pošteno po češko in vstopil.

»Good morning, thank you sir!« je odgovoril mlaj-
ši, ne da bi bil dvignil glavo od dela.

»Neumnost!« je zagodrnjal starejši. »In kje prav
za prav vedno in cele dni tičiš? Ne hočiš niti v kazino
k obedu, niti k večerji... Nič ne rečem, le študiraj,
ampak le ne preveč... če sploh študiraš kje zunaj do-
ma, kakor se da vsekakor soditi po tvojih foliantih, ki
jih nosiš pod pazduho.«

Jindra se je nasmehnil brez smeha — včeraj je bilo
privikrat, da ni predelal niti ene strani.

»M — no! O tem niti najmanj ne dvomim, da na-
praviš sijajno svoj rigoroz,« je nadaljeval oče pri svoji
promenadi po sobi, »v tem oziru nisi doslej še nikoli
varal mojega pričakovanja...«

Medmet, ki je pri Jindri nadomeščal smeh, se je
znova ozval.

Oče se je postavil pred sklonjeno sinovo glavo in
rekel odkrito in toplo:

»Ponosen sem nate, Jindriček!«

To je sicer ganilo Jindrovo srce, a nikakor še ne
njegove glave. Oče se dobrika, njegova potreba spri-
jaznenja je neizmerna in, kaj bo posledica, je jasno:
odkrit in vroč objem obeh Jinder.

Toda trenutek kazni mora še biti, preden izprego-
vori Jindra sin prijazno besedo in odpusti očetu.

Delal je torej še malo časa, kakor bi bil sam v sobi.
Toda oče ni čakal in je meni nič tebi nič izpremenil

ton:

»Skoro bi bil pozabil,« je rekel prijateljsko, »da sem
ti hotel nekaj pokazati. Čakaj, takoj pridem!«

In odšel je tako hitro, da so zaloputnili oboja vrata
med njegovo in Jindrovo sobo takorekoč istočasno.

Vrnil se je mnogo bolj počasi in prinesel veliko ma-
po in razvezoval trakove s pogledom dijaka, ki si je v
svesti krivde in razprostira pred profesorjem delo, ki
pričakuje neizogiben padec.

»Kaj praviš temu?« se je naglo odločil in razgrnil
pred sinovimi očmi veliko barveno skico — o kateri na
prvi pogled ni moglo biti dvoma, da predstavlja val
morja, katerega pritoki so reke pravljic — tragikomično
gramatično nezgodo kralja Satavahane.

Lej — spokorno je prišel po odobrenje in priznanje.
»Že tri dni imam to doma...« je rekel dr. Pavák in

po pravici bi bil moral še pristaviti:

»— toda nisem si upal!«

Ne vedé, ali naj se jezi ali smeje, se je trudil Jin-
dra z zasušenim steklenim zamaškom pri steklenici z
barvilom za preparate.

»Goddam!« je energično zaklel Jindra starejši, kajti
zamašek je naglo odnehal in za njim je kanila poštena
packa modre barve naravnost na skico.

Takoj je potegnil iz naprsnega žepa robec in začel
z njegovim robom osuševati madež; to je bil običajen
pivnik dr. Paváka, vsi rogljiči njegovih robcev so ka-
zali sledove te njegove slabe navade, ki so jo preklinja-
le vse perice.

Z robcem pa je zletelo iz žepa še nekaj trdega, pre-
letelo v obloku mizico in plesnilo na tla. Jindra mlajši
je skočil za tem plenom in res je bil to plen — vizitna
fotografija, skozi prosvitno ovojko je bilo tudi spoznati,
čigava.

Dr. Pavák se je sicer tudi zganil, toda bilo je to le
zamudno obotavljanje. Osupnil je seveda, toda delal
se je vsaj za enkrat brezbriznega:

»Najboljši pivnik na svetu je in ostane vendarle rob
svežega robca!« si je laskal nekam v zadregi. »Neko-
liko je tega sicer odnesel kralj Satavahana; je sicer
nekoliko bolj teman, toda morda se gospa Machna ne
bo neopravljivo jezila.«

Posmeh v Jindrovem grlu se je ozval trikrat za
seboj: ogledoval je fotografijo z vedno rastočo pozor-
nostjo.

»Kaj ne, da je izvrstno zadeta?« je rekel oče z moj-

strsko ravnodušnim glasom.

Mislil je, da bo opravil stvar kot lapalijo.

»Tale rakšasa!« Černý je sicer samo amatér, toda
fotografira bolje nego marsikateri fotograf po poklicu...
Poznaš jo vendar... To je tista ljubka filozofka...«

»Poznam, poznam,« je odgovoril Jindra, »ampak
takale ni, vsaj danes ne več!«

»Kako to?« se je sklonil k njemu oče.

»Tole ji danes vse manjka!« in Jindra je pokazal
na dve mogočni kiti las, ki sta se ji usipali na sliko po
obeh straneh glave. Obe sta se končevali v vozal, kar
je dajalo poseben čar. Fotografija je bila intimna, vidno
iz atelijeja, in ko je Jindra pogledal na skico, na sliko
Putove, se je Jindra poučil, da imajo tudi tukaj Jiřinini
lasje isti ušes.

Dr. Pavák je bil kakor v omotici.

»Res?« je vprašal.

»I no, res. Dala si je svoje krasne lase ostriči,« je
odgovoril Jindra, zamišljen.

Sele po tej fotografiji je mogel Jindra soditi, kaj je
prav za prav storila Jiřina s svojim činom.

»Kako to veš?«

»Videl sem jo včeraj in sem govoril z njo. Vem tudi,
zakaj je to storila.«

Ceprav ni Jindra st. vprašal, zakaj, mu je to Jindra
ml. vendar povedal.

»Neki... znani... neki starejši gospod je baje po-
hvalil njene krasne lase, in to je baje vzrok tega. Dr.
Černý pripoveduje to vsakomur, kdor hoče poslušati,
in gospodična filozofka tega tudi ne taji.

Sicer to ni bila izrecna resnica, toda Jindra ni bil
posoda popolnosti, ki prekipeva.

Šel je okoli mize in vrgel sliko proč in se začel se-
daj on izprehajati po sobi. Prešel je dvakrat, trikrat,
pogledal skozi okno — kapljice se niso več lovile na
telefonski žici — obrnil se je in postavivši se oči v oči
pred očeta, rekel:

»Oče!«

Tako, kakor bi rekel preudaren oče lehkomišelné-
mu sinu, ki bi rad mirnim potom hotel poravnati zade-
vo: »Fant!«

Oče je odprl usta kakor karp in je v zadregi na-
grbančil obrvi.

»In dr. Černý navaja ime — onega starejšega go-
spoda?« je poizvedoval oprezno.

»Doktor Černý ne,« je odgovoril Jindra, »ampak
gospodična Menotova mi ga je povedala, ko sem jo
kar naravnost vprašal. To je, da bi ji ne delal krivice —
prikimala je, ko sem ga takoj na prvi pot uganil...«

»Ti si res pogoden sinček, Henry!« je našel dr. Pa-
vák pribežališče hipoma v angleščini.

»Jaz da sem pogoden sinček? ... To bi ne bilo ta-
ko hudo, hujše je, če ima sinček tako pogodene očeta!«

*) Rakšase, mitološke pošasti, sedeče na indijskih
grobovih.

'Griffon' motorji!

»Peugeot« kolesa ter deset raznih
vrst koles, najboljši produkt sve-
tovno znanih nemških in franco-
skih tovarn. Ugodna odplačila na
obroke.

JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR.
XXIII Tattenbachova ul. 14.

Prodajalco,

zmožno slovenščine in nemščine z le-
po pisavo, sprejemem. Ponudbe pod
»Zmožna« na upravo Večernika. 2292

Samostojen gospod

išče perfektno kuharico, staro 25—35
let, ki je zmožna voditi gospodinjstvo.
Reflektantije naj se zgledajo v trgo-
vni Sikošek na Koroški cesti št. 102.
2322

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških po-
slopij vsaka montažna popravila, po-
pravila motorjev najcenejše izvršuje
Iliž & Tichy, Maribor, Slovenska ul.
16. Velika izbira svetilk, elektroblaga,
motorjev po konkurenčni cenli. XII

Dijaka

srednješolca, sprejme na stanovanje
in hrano učiteljska rodbina v Maribo-
ru, v neposredni bližini srednjih šol.
Naslov v upravi »Večernika«. 2336

Pletenine,

vse vrste po meri in okusu ter vsa po-
pravila izvršuje hitro in točno po naj-
nižji ceni mehanična pletarna Javornik,
Vojašniška ul. 2, Maribor. XXIV

Perfektne v italijanski

in slovenski korespondenci, stenogra-
fiji, knjigovodstvu, strojepisu in pisar-
niških delih iščem primerne name-
ščenja. Ponudbe pod »perfektne«, na
upravo »Večernika«. 2331

Štirisobno stanovanje,

kopalnica, soba za služkinjo z vsemi
pritiklinami, v sredini mesta oddam v
najem s 1. septembrom. Vprašati v
upravi lista. 2330

Pisarniško moč,

žensko, s trgovskim tečajem, ki je dobra
računarka in strojepiska, sprejemem ta-
koj. Ponudbe pod: »Brzo in lično« na
upravo. 2328

Fotoamaterji

kupujejo pri strokovnjaku. Ca 200 apa-
ratov stalno na zalogi. Izgotavljenje
slik v 6 urah. Fotomeyer, Gosposka 39.
2182

Šofer,

trezen in zanesljiv, išče službe. Prime
tudi za vsako drugo delo. Naslov v u-
pravi »Večernika«. 2335

Nova hiša z velikim vrtom

na prodaj. Gozdna ulica 74, Pobrežje.
2327

Spominjajte se CMD!

'Griffon' motorji!

350 cm³ sportna tipa. »Königs-
welle«, luksuzna tipa. Vse tipe na
ugodna odplačila na obroke.

JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR.
XXIII Tattenbachova ul. 14.

Gramofone popravlja precizno le me-
hanična delavnica JUSTIN GU-
STINČIČ, Maribor, Tattenbachova
ulica 14. Istotam velika izbira naj-
boljših gramofonov znamke »Co-
lumbia« in gramofonskih plošč. 602

Koncert

na vrtu v nedeljo 24. avgusta

v gostilni Tomše v Pekrah

Pojedina prekajenih in pečenih klobas

Juristi pozor!

Izšla sta Zbirke zakonov snopič 40 in 41:

Konkurzni zakon Din 36.—, vezan v platno Din 48.—.

Zakon o ustroju vojske Din 50.—, vezan v platno Din 62.—.

Naročite jih takoj pri

Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova 13.